

ଅସରୀ ଅପରୂପା ମହିଳା

ଅ ସ ଚୀ

ଅପର୍ଣ୍ଣା ମହାନ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଚୀନ ଐତିହାସ

ଅସତୀ

(କବିତା)

କବୟିତ୍ରୀ :

ଅପର୍ଣ୍ଣା ମହାନ୍ତି

ପ୍ରକାଶକ :

ବିଜୟଶଙ୍କର ପାତ୍ର

ଓଡ଼ିଶା ବୁକ୍ ଷ୍ଟୋର

ବିନୋଦବିହାରୀ, କଟକ-୨

ପ୍ରଚ୍ଛଦ :

ଅସିତ୍ ମୁଖାର୍ଜୀ

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ : ୧୯୯୩

ମୁଦ୍ରଣ :

ଗୁରୁପ୍ରସନ୍ନ ପ୍ରେସ୍

ଝୋଲସାହି (ନିଉ କଲୋନୀ)

କଟକ-୧

ମୂଲ୍ୟ : ପଚାଶ ଟଙ୍କା

ସାଧାରଣ—କୋଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା

ASATI

(Poem)

by :

Aparna Mohanty

Published by :

Bijoysankar Patra

Orissa Book Store

Binodbehari, Cuttack-2

1st Edition : 1993

Price : Rs 25/-

କବି ଅମୃତା ପ୍ରୀତମ୍
ଓ
କବି ପ୍ରତିଭା ଶତପଥୀଙ୍କୁ...

ସବୁ ଠିକ୍‌ଠାକ୍ ଚାଲିଥାଏ... । ଘର-ଦୁଆର, ସ୍ବାମୀ-ସଫାର,
 ଜୀବକା ଓ ଜୀବନ । ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦୁହେଁ ସହଜ ଛନ୍ଦରେ
 ଚାଲିଥାନ୍ତି ହାତ ଧରିଧରି ହୋଇ... । ମୋ ବଗିଚାର ସଜପୁଟା
 ଗୋଲପକୁଞ୍ଚ ସବୁ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ସଜା ହୋଇଥାଏ । ହାତ ମୁଠାରେ
 ବନ୍ଧାଇ ବରଗଛଟିର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ବିସ୍ତାରକୁ ଯନ୍ତ୍ରେ ମୁଠେଇ ଧରିଥାଏ
 ମୁଁ । ମୋ ଗୃହିତା ମୁତାବକ ତାଳ ହେଇଯାଉଥିବା ସମୁଦ୍ରର ସୁବର୍ଣ୍ଣ
 ଲହଡ଼ିରେ, ଅନୁକୂଳ ସୁଅରେ ଘସୁ ଘସୁ କାହିଁକି ବାରଂବାର କେଉଁ
 ଅଜଣା ମାୟାରେ ଛନ୍ଦି ହେଇଯାଏ... ଥରକୁଥର ଝୁଟି ପଡ଼ୁଥାଏ
 ମୁଁ !!!

ଉଠିପଡ଼ି ଚାହିଁଲବେଳକୁ ଆଉ ପାଦତଳେ କାଣ୍ଡାଶ କାପେଟ୍ କି
 ମୋଜାଇକ୍ ଚଟାଣ ନଥାଏ । ଥାଏ କେଉଁ ଅଗ୍ନୀଅଗ୍ନି ବନସ୍ତର
 କଂଟାଝଂଟା ଭରା ରାସ୍ତା... । ନିଶବଦ ଅମାନିଶାର ଅଂଧାର... ।
 ଦୁଇକୂଳ ଉଛୁଳା ନଈ... । ମେଘ ବତାସ । ଛାଡ଼ି ଭିତରୁ ଫଣାକାଡ଼ିଛି
 ନାଗସାପ .. । ଅଥଚ କାହିଁ କେତେଦୂରରୁ ଘସିଆସୁଛି ଲକ୍ଷେ
 କୋରକିତ କଦଂବର ବାସ୍ନା... । ଅଥୟ ହୋଇ ଡାକିଚାଲିଛି କାହାର
 ଉଜାଟ ବର୍ଣ୍ଣାସ୍ବର... ।

ଆଉ କିଛି ମନେ ପଡ଼େନା... ଆଉ କିଛି ବାରିହୁଏନା
 ସେତେବେଳେ... । ଆଂଠୁଗଂଠି ଛୁଡ଼ିଯାଏ... କାନରେ ନାକରେ ପାଣି
 ପଶିଯାଏ... କଂଟାରେ ଚିରିଯାଏ ପଣତକାନ... । ସଜଡ଼ା ପୃଥିବୀର

ସମସ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀକୁଳକୁ ପଛକୁ ଫୋପାଡ଼ିଦେଇ କୋଉ ନିଧି ଗୋଟାଇବା ପାଇଁ
ଉଚ୍ଛନ୍ନ ହୋଇ ଧାଇଁଯାଏ ମୁଁ ? ? ? କଣ ସେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ପ୍ରାପ୍ତିଟି ? ?
ପାପଗର୍ଭଟିଏ ? ରେଳଚକା ତଳର କି ଅତଳ ନଦୀଗଣ୍ଡର ମୃତ୍ୟୁଟିଏ ?
ନା ଉନ୍ନାଦଗ୍ରସ୍ତ ଅନ୍ତମ ଲଗୁଟିଏ ?...

ହଥୋନ୍‌ଙ୍କର ‘ହେଷ୍ଟର ପ୍ରିନ୍’, ସକ୍ତି ରାଉତରାଜଙ୍କର ‘ମଶାଣିର
ଫୁଲ’, ଟଲଷ୍ଟୋୟଙ୍କର ‘ଆନା’, ଉପେନ୍ଦ୍ର କିଶୋରଙ୍କର ‘ସଙ୍ଗା’, ଶରତ୍-
ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ‘କରଣମୟୀ’ କି ସକ୍ତିବାବୁଙ୍କର ‘ମାଟିର ମୁମତାଜ
ଅମିନା’... । ଏ ପୃଥିବୀର ପ୍ରତିଟି କୋଣରୁ ବାଛି ହେଇପଡ଼ୁଥିବା ପ୍ରତିଟି
ନାଶ ଏଇ ଅମୀନାଂସିତ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ବାରଂବାର ଦୋହରେଇଛନ୍ତି । ବିଶ୍ୱର
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୃଦୟଗୁଡ଼ିକୁ ଥରକୁଥର ଆନ୍ଦୋଳିତ କରାଇଛନ୍ତି ।

ସତ୍ୟ ଆଉ ଶିବର ସମନ୍ୱୟରେ ଯଦି ସୁନ୍ଦରର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୁଏ,
ତେବେ ସମସ୍ତ ଅକଲ୍ୟାଣର ହେତୁ (?) ଏହି ଅସଙ୍ଗତାନେ କାହିଁକି
ଏମିତି ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ସୁନ୍ଦରପଣ ବାଟ ଦଉଥାନ୍ତି ଜେଲଖାନାଠୁ
ଆରଂଭ କରି ମଶାଣିର ପାଉଁଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ... !! କାହିଁକି ଏମାନେ
ମୃତ୍ୟୁକୁ ଫୁଟେଇ ଦିଅନ୍ତି ଅଶିଷ୍ଟ ଭୋରର କଇଁଫୁଲ ପରି ? ? ସର୍ବସ୍ଥାନ
ଅନୁରାଗର ରଙ୍ଗରେ କାହିଁକି ଏମାନେ ଝଲମଲେଇ ଦିଅନ୍ତି ଜୀବନକୁ
ଅନାଦକାଳଯାଏଁ .. !! ପାପ-ପୁଣ୍ୟ, ମଂଗଳ-ଅମଂଗଳର ଭିନ୍ନ
ପରିଭ୍ରାଷା ମୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ କାହିଁକି ଏମାନେ ମଣିଷର ଦାଢ଼ିଲ
ବେକକୁ ବାରଂବାର ନୁଆଁଇ ଦେଇଥାନ୍ତି ମାରବ ଅନୁଶୋଚନାରେ ??

ମୋ ଭିତରର କେଉଁ ସତ୍ତାକୁ ଚରଂତମା ନାଶ ବୋଲି ଆଦର
କରିବି ମୁଁ ? ଚରତରର ସମ୍ମାନ ଓ ପ୍ରଶଂସାରେ ଅଭିଷିକ୍ତ ହେଉଥିବା
‘ସଙ୍ଗା’ଟିକୁ ? ନା ବୁଜୁଲୀଏ କଳଂକ ଓ ଲଞ୍ଜନାକୁ ଛୁଇଁରେ ଜାକିଧରି
ତଳକୁ ମୁଁହପୋତି ହସୁଥିବା “ଅସଙ୍ଗା”ଟିକୁ ? ?

ଆଉ ତୁମେ ? ନିଜ ଗୁଡ଼ିରେ ହାତରଖି ଥରେ ମାତ୍ର ସତ କରି କହ, କିଏ ତୁମକୁ ଦେଇପାରିଛି ମଣିଷର ପୂର୍ଣ୍ଣତା, ପ୍ରେମିକର ପ୍ରାଣମୟତା, ପୁରୁଷୋତ୍ତମର ମହନୀୟତା ? ମହିମାମୟୀ ଅଷ୍ଟପାଟଙ୍କା ନା ଦୋରୁରୁଣୀ ଶ୍ରୀରାଧା... ? ?

ଥାଉ ଥାଉ... । ଆଉ କହିବି ନାହିଁ...ତୁମେ ନା ମୋର ଏଇ କୁଂଠାର ସୀମାନିର୍ଦ୍ଧାରକ ? ହୁଏତ ତୁମେ ଅସହିଷ୍ଟ ହୋଇପଡ଼ିବ, ଏ ପ୍ରଶ୍ନଚକ୍ର ଲଘାଇଦେବାକୁ ହାତ ବଢ଼େଇବ । ହେଲେ ମୋ ଆକାଶରେ ଏ ପ୍ରଶ୍ନଚକ୍ର ସପ୍ତର୍ଷିଙ୍କର ସମାହାରରେ ଭିଆରି ଯେ .. !! ଧ୍ରୁବତାରା ସହ ସମୁକ୍ତ ଏହାର ଶୀର୍ଷବନ୍ଦୁ । ଏବଂ ମୁଁ ନିଃସନ୍ଦେହ ଅରୁଂଧତା ତାରର ଆଲୋକକୁ ଖୋଜି ବୁଲୁଥିବା ଲୋକଟି ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସାମ୍ନା କରୁଥିବ ଏଇ ଅସମ୍ଭବ ପ୍ରଶ୍ନଚକ୍ରର...ଆଉ ପାଦତଳକୁ ଚାହିଁଲେ, ତାରର ଆଲୁଅରେ ସମ୍ପା ଗଂଗାଧିକାଳିଣୀ ହୋଇ ଝରିପଡ଼ୁଥିବ— ସେଇ ଅସମ୍ଭବ ..କେବଳ ଅସମ୍ଭବ... ।

ଲେଖିକା

ମୋର କୃତଜ୍ଞତା...

ଝଙ୍କାର, ଇସ୍ରାହାର, ନବଲିପି, ଗୋକର୍ଣ୍ଣିକା, ଯୁବପ୍ରଭା,
ଅମୃତାୟନ, ବାଞ୍ଛମୟ, ସମାବେଶ, ସମାବେଶ, କଟକ
ଆକାଶବାଣୀ...

କେତେଜଣ ଦରଦର ବଂଧୁ...

ଏବଂ

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦ ଚରଣ ପାତ୍ର

ସୂଚୀ

କୁମାରୀ ॥	୧ ॥
ବିଶ୍ୱାସ ॥	୩ ॥
ଜଞ୍ଜାମୟୀ ॥	୭ ॥
ପ୍ରତିରୂପ ॥	୧୦ ॥
ନୟନୁଶ ॥	୧୨ ॥
ଆଉ କେବେ ଦୋଷ ଦବୁନାହିଁ ॥	୧୪ ॥
ରୂପାଂତର ॥	୧୯ ॥
ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ସମର୍ପଣ ପାଇଁ ॥	୨୩ ॥
ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ॥	୨୭ ॥
ଅକୃତଜ୍ଞ ॥	୨୯ ॥
ଅୟସ୍କାନ୍ତ ପୁଣି ॥	୩୨ ॥
ଦୁଇକୁଳ ।	୩୬ ॥
ବିଦାୟ ॥	୩୯ ॥
ରତ୍ନଟିଏ...ରତ୍ନଟିଏ ॥	୪୩ ॥
ମୁହୂର୍ତ୍ତ ॥	୪୭ ॥
ସରବାସ୍ତୁ ॥	୫୩ ॥
ଏଣୁଅ ॥	୫୭ ॥
ପ୍ରୀତିପ୍ରାଣ ॥	୬୧ ॥

ଆକାଶ-ସମୁଦ୍ର-ଫୁଲବନ ॥ ୭୪ ॥

ପ୍ରେମିକ ॥ ୭୮ ॥

ନିତ୍ୟରାସ ॥ ୭୯ ॥

ଅସଙ୍ଗ ॥ ୮୫ ॥

କଣ୍ଠୋର ପ୍ରେମିକ ମୋର ॥ ୮୯ ॥

କବିତା ॥ ୮୫ ॥

॥ କୁମାରୀ ॥

ଯେଦିନ ତୁମର ବାସର ଶେଷେ ମୁଁ
ରଢ଼ିଲି ପ୍ରଥମ ଚରଣ
ମୁଁ ଥିଲି କୁମାରୀ, ମୁଁ ଥିଲି ବଧୂ
ଜଣେ ଦୁହେଁ ଦୁଇଜଣ । ୦ ।

ତୁମ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ନିଜ ହାତେ
ମାରବାକୁ ଥିଲି କୁମାରୀକୁ ମୋତେ
ତୁମେ ତ ଗଢ଼ିଛ ନାରୀପାଇଁ ଏଇ
ଚରମ ପଦ୍ମ ବିଧାନ । ୧ ।

ମୃତ୍ୟୁ ଯାହାର ବିଧି ବାଞ୍ଛିତ
ଜୀବନ ଯାହାର ଚିର ଲଞ୍ଜିତ
ଲଞ୍ଜନାର ସେ ବିଷ ପିଇ ତାରେ
ଅରପି ଦେଲି ମୁଁ ମରଣ । ୨ ।

ରାତି ଶେଷେ ଯାଇ ଧୋଇ ଦେଇଥିଲି
 ଗୋଟିକ ଭଜା ମୋ ଦୁଇଟି ପାପୁଲି
 ଧୋଇଥିଲି ଯେହ୍ନେ ବିଦଳିତ ମୋର
 ଗୋପନ ଅଂଗ ମାନ । ୩ ।

ପ୍ରଭାତେ ଦେଖିଲି ଦର୍ପଣେ ମୋର
 ସମ୍ମୁଖେ ଉଭା ସେଇ ..
 କାଲି ରାତିରେ ମୁଁ ଯା' ପାଇଁ ସାଜିଲି
 ନିର୍ମମ ଆଚରଣୀ...
 ବାସର ଶେଯର ଅଂଧାର ସତେ
 ଥିଲା କିବା ଏତେ ଗହନ
 କାହାର ନିଧନ ଧର୍ମ ଥିଲା ମୋ
 ନେଲି ମୁଁ କାହାର ପରାଣ ! !

* ଅମୃତା ପ୍ରୀତିମ୍ବର ଏକ କବିତାର ଅନୁସରଣରେ...

॥ ବିଶ୍ୱାସ ॥

ପ୍ରେମ ହେଉ...

କି ବ୍ୟୁତ୍ତ ହେଉ

ତୋର ସାମର୍ଥ୍ୟ ବାହାରେ

ତୋତେ କିଛି ଦେବାକୁ ହେବ ମୋତେ —

ଏମିତି ତ କଥା ନଥିଲା ଆଦୌ ।

୧

ଦେଖା ହେବା ଦିନଠାରୁ

ଏକ ସହଜ ଆକର୍ଷଣରେ

ଛନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ

ଆମେ ଦୁହେଁ ... ।

ନଈ ଉପରର

ଭଂଗା ପୋଲଟି ପାରିହୋଇ

ସାଇକେଲଟି ଗଡ଼ି ଆସୁଥିଲା ତୋର...

ଏ ପାରିରେ...

ତୋ ପାଦଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲେ

ମୋ ଓଳଟଳେ

କେବେ ବର୍ଷା ପାଣି ଟ୍ରାପ୍ ଟ୍ରାପ୍ ତ
 କେବେ ଗଙ୍ଗାଶିଖର ଫୁଲ ଚୁଲୁଚୁଲୁ ।

ସ୍ୱା'ର ଭିତରେ
 ତୁ ଦିନେ ଖୋଲିଦେଇଥିଲୁ ମୋତେ
 ମୋର ଅଜଣା ପଞ୍ଜୁରୀ ଭିତରୁ ।

ତୋ ଆକାଶ ପରି ଗୁଡ଼ିରେ
 କୁଆଡ଼େ ମିଶିଯାଇଥିଲୁ
 ମୋର କୁନି ହଳଦୀବସନ୍ତର ଦେହ . ।

ମୁଁ ଅବାକ୍.....
 ସଂସାରରେ ସତେ କଣ
 କେହି ଅଜାଡ଼ି ଦେଇ ଯାରେ
 ଏତେ ପ୍ରୀତି, ଏତେ ସ୍ନେହ ! !

ମୋ ପ୍ରାଣରେ
 ତପସ୍ୟାର ଗନ୍ଧରତା
 ମୋ ଦେହରେ
 ଶର୍ପ ସ୍ନାନର ପବନିତା
 ସଜାଡ଼ି ଧରି

ମୁଁ ଅର୍ଥ୍ୟ ଟେକିଲ ବେଳେ
 ତୋ ମଂଦିର ରୁଦ୍ଧ ହୋଇଗଲ ବୋଲି
 ତୋତେ କଣ ଆଜି ଦୋଷୀ କରିଦେବ ? ?
 ଏମିତି ତ କିଛି ସର୍ତ୍ତ ନଥିଲା
 ମୋ ଉପାସନାର...।

ସୁନାଟି ପରା
 କିଛି କରିପାରୁନୁ ବୋଲି
 ଜନ୍ମା ଶ୍ରୀପତିନା
 ବ୍ୟଥାରେ...
 ଅସହାୟତାରେ...।

କେଉଁ ଅଖ୍ୟାତ ବାଂକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
 କି ସରଦେବୀର କେଉଁ ଚଟିଆରେ
 ନିହାତି ପରିତ୍ୟକ୍ତ ବେଳଟି ବି
 ପାଲଟି ଯାଏ ମାହେନ୍ଦ୍ରବେଳା,
 ଦେବାବତରଣର ସୁଗଂଧରେ
 ମହକି ଯାଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ।

ଏ ବିଶ୍ୱାସ
 ତୁ ହିଁ ତ ଫେରେଇ ଦେଇଥିଲୁ ମତେ !

ଯିଏ ଯେତେ ଗୋଡ଼ ଟାଣିଲେ ବି
 ମୁଁ ଆଶ୍ଚ ହୋଇ ଠିଆହୋଇଛି
 ସେଇ ବିଶ୍ୱାସର ଭୂମିରେ
 ଆଉ ଜାଣିଛି...
 ତୁ ଦିନେ ନା ଦିନେ
 ଫେରିଆସିବୁ ଏଇଠିକି ।

॥ ଇଚ୍ଛାମୟୀ ॥

କାହିଁକି ସବୁକଥାକୁ
 କରୁ ନାହିଁ ନାହିଁ...
 ଆରେ ଇଚ୍ଛାମୟୀ... ।
 ତୁ କଣ ଜାଣିନୁ
 ତୋ ନିରତା ଇଚ୍ଛାଟିକେ
 ଲେଉଟା ଏଇ ସଂସାରକୁ
 ସଜାଡ଼ିବା ପାଇଁ ! !

ସଂସାରରେ ଜର୍ଜରିତ
 ଅନ୍ଧନିଶି ବିମୁଦ ସଫଳ
 ନୟନସକ ମାନଙ୍କର
 ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇବ ବୋଲି
 ଉତ୍ତରାଧିକାର...
 ତୁ କଣ ବୁଝିନୁ ଇଚ୍ଛାମୟୀ
 ଧରିତ ପ୍ରତିରତରେ
 ତୋ କୁଆଁରୀ ଇଚ୍ଛାର ସ୍ତବକ
 ଲୁଚିତ ପ୍ରତିଦିନ
 ତୋ ପାଇଁ ସୂର୍ଯ୍ୟପ୍ରାପ୍ତିର
 ନ୍ୟାୟ ଅଧିକାର... ।

ସତକହ ଇଚ୍ଛାମୟୀ
 ତୁ କଣ ଶୁଣିପାରୁନୁ
 ନିକୁଜ ଏ ଗୁରୁକାଂଥ
 ଦୁର୍ଭେଦ୍ୟ ଏ
 ମେଘନାଦ ପାଗରୀ ଭିତରେ
 ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ତଥ୍ୟ ପରି
 ତୋ ପ୍ରାଣର ସମୁଦ୍ରକୁ
 ଉଛୁଳେଇ ଦେଉଛି
 ଏ କାହା ବଂଶୀସ୍ବର ! !

ତୋତେ ଠିକ୍ ଜଣା
 ତୋ ଇଚ୍ଛାର ଚଂଦନ ବଣର
 ପ୍ରବେଶ ପଥରେ କେବେ
 ଲେଖା ହୋଇନାହିଁ କିଂବା
 ଲେଖା ହେବନାହିଁ...
 କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ମାଟଲ ଫଳକେ
 “ରାଣୀହଂସପୁର”

ତେବେ ଲୋ କାହିଁକି
 ଛଳନାର ଅଂଧ ପୁଟୁଳକୁ
 ତଥାପି ତୁ ଆଖିରେ ବାଂଧୁଛୁ ? ?

କି ସୁଖ ପାଇବୁ ବୋଲି
 ଅନିଚ୍ଛାର ସୁନାକାଂଥ ତଳେ
 ଭଲ ଭଲ ନିଃଶେଷ ହେଉଛି ?

ଇଚ୍ଛାକଲେ...
 ତୋ ମୁକ୍ତ ସ୍ୱକ୍ଷୟ ପାଦ
 ନିମିଷକେ ଲକ୍ଷେପଦ୍ମ
 ଫୁଟାଇ ଦିଅନ୍ତା...;
 ଚର୍ଚ୍ଚମଣି ପରି ତୋର
 ଶବ୍ଦ ଅଂଗୁଳି
 ସୁଗାବ୍ଧର ଅବରୋଧ
 ଫିଟାଇ ଦିଅନ୍ତା... ।

ପୃଥ୍ବୀର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପୁରୁଷଟି
 ତୋ ଅଗ୍ରେ ଉଭା ହୁଅନ୍ତା
 କୃପାପ୍ରାର୍ଥୀ ହୋଇ...
 ଆରେ ଇଚ୍ଛାମୟୀ... ।

॥ ପ୍ରତିରୂପ ॥

ପାଖରେ ନାହୁଁ ବୋଲି ସିନା
କଳ୍ପନାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ରଂଗତକ ମାଣିହୋଇ
ଏଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଦୁଶୁକୁ ଆଜି !!!

ଠିକ୍...
ବରହର ନିହାଣରେ ହାଣିହାଣି
ଅନାବଶ୍ୟକ ଯେତେକ
ଅସୁନ୍ଦର ପଣ
କାଟିକୁଟି, ମାପରୂପ କରି
ମିଳନର ଅନନ୍ୟ ଶିଳ୍ପଟି
ଗଢ଼ିଦେଲା ପରି... ।

କୋଣାର୍କର କଥାକୁହା
ହସ ହସ ପଥରଟି ପରି... ।

ଆଗରୁ ଦେଖିନଥିଲି
 ବିକ୍ଳେବର, ମାଧୁର୍ଯ୍ୟମୟ ଏ ରୂପ
 ଜାଣିନଥିଲି ତ ପ୍ରିୟ
 ଅନନ୍ତ ମିଳନର ଏ
 ମୁଗ୍ଧ ସମାହିତ ଲଗ୍ନ
 ଯୁଗ ଯୁଗ ବିଚ୍ଛିନ୍ନଲେ
 ଯାଏ ନାହିଁ...
 ଯାଏ ନାହିଁ ସରି... ।

ତୁ ଚାଲିଗଲୁ ବୋଲି
 ମୁଁ ତେଣୁ
 ବ୍ୟଥିତ ନୁହେଁ ଜନ୍ମା...
 ବାଛିବୁଛି...
 ତୋ ନିଶ୍ଚଳ ଲେଖିବା ପଣକୁ
 ଦେଖ୍ ଦେଖ୍
 ତୋ ଅନନ୍ୟ ପ୍ରତିରୂପ
 ମୋ ପାଇଁ ମୁଁ...
 କରିଛି ତିଆରି...

॥ ନୟନୁଶ ॥

ଆଜିକାଲି
ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ଭୟ ହୁଏ
ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିବାକୁ... ।

ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିଲେ ତ ଖାଲି
ତୋତେ ହିଁ ଦେଖିବି
ମୁଗଧ ତନ୍ମୟ ହୋଇ
ତୋ ସାଥୀରେ ଛନ୍ଦି ହୋଇଯିବି
ଓଁକାରର
ଅବଚଳ ବଳୟ ଭିତରେ
ହଜିଯିବି...
ବାଂଧୁ ହୋଇଯିବି... ।

ସେତେବେଳେ
କାହାରି ବାରଣ
କାହାରି କଟାଳ
କିଂବା

କୌଣସି ବିଧାନ
ସ୍ପର୍ଶ କରିପାରିବନି
କେଶାବ୍ର ମୋହର... ।

ମୁଁ ଖାଲି...
ମୁଁ ଭୋର...
ଆଖିରେ ଓଠରେ
ଆଉ...
ହୃଦୟରେ ଖୁଦ ହୋଇଯିବି ।

ହେଲେ ପ୍ରିୟ
ପ୍ରିୟତମ ମୋର—
ତୋହରି ହୃଦ ମଜାନ୍ତର
ମୋତେ ପରା ମନାଅଛି
ତୋ ସାଥେ
ସଫର୍କ ରଖିବାକୁ... !

ସାରା ସାରା ରାତି ଏବେ
ଆଖି ମୋର ଉଜାଗର ରହେ
ନିଦ ହେଉନାହିଁ ବୋଲି ନୁହେଁ
କେବଳ ତୋ ସ୍ମୃତିରୁ
ଦୂରକୁ ଯିବାକୁ... ।

॥ ଆଉ କେବେ ଦୋଷ ଦବୁନାହିଁ ॥

ସମସ୍ତେ ଏମିତି ଚାଲିଯାନ୍ତି...

ତୁ ବି

ଚାଲିଯିବୁ ବୋଲି

ଜଣାଥିଲୁ...

ଠିକ୍ ଜଣାଥିଲା .. ।

ଜଥାପି...ମନ କରିଥିଲି

କାଲେ ସବୁ ସାଥୀଁ ଦେଇ

ପ୍ରାଣ ଭରି ଚାଲିଲେ

ତୁ ଅଟକି ଯିବୁ... ।

ଶ୍ରାବଣଟିଏ

ଝରପଡ଼ିବ ମରୁରେ

ଲାଲ୍ ଗୋଲାପଟିଏ

ମୁକୁଳ ପଡ଼ିବ

ବରଫର ଛୁତିରୁ...

ସେଇଥିପାଇଁ ..
 ଲୁହରେ ଧୋଇଦେଇଥିଲି ପାଦ
 ରକ୍ତରେ...
 ଲଗେଇ ଦେଇଥିଲି ଅଳତା
 ଦୁଇବାହୁକୁ ଏକାଠି କରି
 ଲଂବେଇ ଦେଇଥିଲି
 ବରଣ ମାଳା... ।

ତୁ ଛୁଇଁଲ ବେଳେ
 ଘନ ଘନ ବିସ୍ଫୋର ନିଃଶ୍ଵାସରେ
 ଫୁଙ୍କି ଦେଇଥିଲି ଶୁଭରାଜୀ
 ତୁ ଗୋଇବୁ ବୋଲି
 ପୁଲକିତ ଦେହର ପଲଙ୍କକୁ
 ସଜେଇଥିଲି ପ୍ରିୟ .. ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କଦଂବ ପରି
 ପୁଷ୍ପ ଉଠିଥିଲେ ରୋମାବଳୀ
 ମଣିମାଣିକ୍ୟ ସମ
 କେତେ ଭାବମୟତା
 କେତେ ତନ୍ମୟତା
 ଗୁଂଥ ହୋଇଯାଇଥିଲେ

ମୋର...

ବିହ୍ୱଳ ଦୃଷ୍ଟିର ଚାନ୍ଦୁଆରେ ।

ନା...

ମୋ ଘରେ ଅଂଧାର ନଥିଲା ମ !

ସବୁ କଳଂକ

ଅବସାଦ

ଅବଶୋଷକୁ

ପ୍ରଘୋଷ କରି ଜଳାଇ ରଖିଥିଲି

ଖାଲି ତୋର ମୁହଁ

ବେଶୀ ବେଶୀ

ତୋର ଢିଣିବ ବୋଲି...

×

×

ଏତେ ସବୁ ପରେ ବି

ତୁ ତ ପୁଣି

ମୁହଁ ଫେରେଇ

ଆଜି ପର ହେଇଗଲୁ ! !

କିଏ ଆଉ ଏଠି

ପ୍ରୀତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଦେବ

ହୃଦୟକୁ ସାଉଁଲେଇ ଦେବ
ଆମ୍ଭାର ରୁକ୍ମ ଆଗରେ
ମୁଣ୍ଡ ନୋଇଁ ଦେବ ? ?

ଏଠି କଣ କେବେ
ପ୍ରୀତି ପାଇଁ
ସମର୍ପଣର ବାସ୍ନାରେ
ସୁରଭିତ ରାତି ପାଇଁ
ରଜପଦ ଭୁଲ୍ଲ କରି
କିଏ ଧାଇଁ ଆସିଥିଲା — ?

ପ୍ରାଣର ବ୍ୟଥନ
ଆଉ ବୁକୁର ସ୍ମରନ ପାଇଁ
ସଂସାରର ଯେତେ ନୀତି ନିୟମକୁ
‘ଛାଡ଼’, କରି କେହି
ସବୁ ନିନ୍ଦା ସବୁ ବ୍ୟଥା
ସହି ଆସିଥିଲା — ?

ସବୁ ବୋଧେ ଖାଲି
ମନ ବଢ଼ିଲେଇବାକୁ
କୃଥା ଗପସପ
ଯୁଗେ ଯୁଗେ — ପ୍ରେମ ଏଠି ଅବାଂଛୁତ

ଆମ୍ଭାର ଏ ଅବ୍ୟକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ
ପାପ...ମହାପାପ ।

×

×

×

ଦେଖ, ଯୁ' ପରେ
ଏ ସୃଷ୍ଟି ବିଷାକ୍ତ ହୋଇଗଲେ
ଆଉ କେବେ ଦୋଷ ଦେବୁନାହିଁ ।

ଦରଦ ଟୋପାଏ ପାଇଁ
ଆଉ ଅଭାବରେ ଜନ୍ମା
ଘାରି ହେବୁ ନାହିଁ...।

ନିଜ ନିଜ ସୁବିଧାରେ
ଚଳିବାଟା ଯଦି ଏଠି
ଜୀବନର ଧର୍ମ ହୋଇଯାଏ
ଆଉ ଜୀବନଠୁ କେବେ
ଭାବମୟ ଆଶ୍ୱାସନା
ପାଇବାକୁ ଝୁରିହେବୁ ନାହିଁ
ମୋ ରାଣ...
ଝୁରିହେବୁ ନାହିଁ...

॥ ରୂପାଂତର ॥

ସବୁବେଳେ...
 ନିଜୁଁ ଏମିତି
 ଦୂରେଇ ରହିବାକୁ
 ସତରେ କଣ
 ତୋତେ ଏତେ ଭଲଲଗେ ?

ନିରୋଳାରେ
 ଟିକିଏ ନିଜ ସହିତ
 କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା...
 ଟିକିଏ ଗହ୍ମରେଇ
 ନିଜ ଆଖିରେ
 ନିଜକୁ ଦେଖିବା
 ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ବାଟି ଚାଲିବାକୁ
 ଥରେ ଅଭ୍ୟାସ କଲେ
 ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁକି ?

ହୁଏତ...

ଆରଂଭରୁ

ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଆଲଗତା !

ଏତେ ଦିନର

ଶିକୁଳି ବାଧା ପାଦ

ଛନ୍ଦି ହୋଇପଡ଼ନ୍ତା

ରୁଲିଲବେଳେ...

ଅଭ୍ୟାସରୁ ବଞ୍ଚି ନା

ଏକ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ସ୍ଵର

ନିଜର ବୋଲି

ବିଶ୍ଵାସ କରିହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ,

ଅନ୍ୟର ରହିବା ଅନୁଯାୟୀ

ଗଡ଼ା ହେବାକୁ

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନିଚ୍ଛୁକ

ଏକ ସତ୍ତାକୁ ..

‘ନିଜେ’ ବୋଲି ସ୍ଵୀକାର

କରିହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ,

ସ୍ଵୟଂର ଅନେକାରେ

ଉତ୍ତନପାତ୍ର ମଣିଷଟିକୁ

‘ନାଶ୍ଟ’ ବୋଲି କହିବାକୁ

ଅନେକ କୁଠିତ ହୁଅନ୍ତେ ।

ଅଂଜାଖୋଳପା ପରି
 ଘରଟିକୁ ଝଙ୍କି ଦେବାକୁ ପଡ଼ନ୍ତା
 କୁନି କୁନି ଚଞ୍ଚୁର ଆଘାତରେ...
 ଖରା ବର୍ଷା ପବନକୁ
 ଡେଣା ପଡେଇ ଦେଇ
 ଫିମଶଃ ମଜବୁତ
 କରିବାକୁ ହୁଅନ୍ତା ନିଜକୁ ..

ତା ପରେ ଦେଖାନ୍ତୁ
 ଥରେ
 ଆକାଶ ଓ ସମୁଦ୍ରକୁ...
 ଏଇ ଦ୍ୟାବ୍ୟା ପୃଥିବୀକୁ...
 ପ୍ରସରି ଯିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ
 ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଗଲେ
 ତୁ ହୁଏତ
 ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କୌଣସି ପୁରୁଷର
 ଆତ୍ମୀୟ ହୋଇ ରହନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

କାନ୍ତ...
 ଅବଳାରୁ ଶକ୍ତିକୁ
 ରହୁ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ
 ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଯାନ୍ତୁ ।

ସଂକଳ୍ପରେ ବଳି
 ଆବେଗରେ ମେଘ
 ଖସିପଡ଼ନ୍ତା ମାଟିକୁ
 ତୋର ଅଶ୍ରୁରେ ନୁହେଁ
 ଅନୁରାଗରେ...
 ଓଦା ହୋଇଯାଆନ୍ତା ସୃଷ୍ଟି... ।

ସେତେବେଳେ...
 ଆପଣାର ସଂକୀର୍ତ୍ତନ
 ବେଷ୍ଟମାରେ ଆବଦ୍ଧ
 ସମସ୍ତ ପରଙ୍ଗପୁଷ୍ପ ପ୍ରାଣୀ...
 ଜଳୁଥାନ୍ତେ ସମୁଦ୍ର ଉର୍ଷାରେ...

ସବୁଠୁଁ ଅଲଗା ହୋଇ
 ଆପଣାର ସ୍ନିହ-ନିଃସଙ୍ଗତା
 ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ବିଶ୍ୱାସର ଇଲକା ଭିତରେ
 ତୁ ତାଙ୍କ
 ଆପଦ ବିପଦକୁ...
 ଧାନଟିଏ ସଜାଡ଼ି ରଖୁଥାନ୍ତୁ — ।

॥ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ସମର୍ପଣ ପାଇଁ ॥

ନିଃଶବ୍ଦ ଶବ୍ଦରେ ଆଜି
 ଅଧୀର ହେଉଛୁ ଆତ୍ମା
 ତୋତେ ଖୋଜି ଖୋଜି— ।
 ଚାଁ ଦାଂଡ଼ ନିଶବଦ ହେଲେ
 ତୁ ଟିକେ ଆସୁଛୁ ନାହିଁ
 ଆଗପରି...
 ଶରଦ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାରେ ଭଜି ଭଜି !!

ସୁନାରଂଗୀ ଧାନକ୍ଷେତ
 କୁଡ଼େଇ ଦିଅଁତା କେତେ
 ଚୁନା ଚୁନା ହସ...
 ପାଦତଳେ ତୋର... ।

ପୃଥ୍ବୀ ପରି ପଣତେ
 ଅନୁରାଗ କାକର ରଂଗରେ
 ଗଂଗାଶିଖର ଫୁଲର

ବନ୍ଧୁ ଆକୁ ଆକୁ
ବେଳ ଜାଣି ହୁଅନ୍ତାନି
ହେଉଯାନ୍ତା ସେଇ... ।

ରାତିଶେଷ...
ପ୍ରୀତି ଉଛୁଳଉଥିବା
ସମୁଦ୍ର କୋଳରୁ
ମୁଁ ହେ ଟେକିବାକୁ
ମଠ ମଠ କରୁଥାନ୍ତା ସୂର୍ଯ୍ୟ
କୁହୁଡ଼ି କବସି ତଳେ
ଜାଣି ଜାଣି ଯାଉଥାନ୍ତା ହଜି ।

ପ୍ରିୟ ମୋର...
ଥରକ ପାଇଁ ମୋତେ ତୁ
ଫେରେଇ ଦେ...
ମୋର ସେଇ ହଜିଲ ଅଶିଷ
ବାସ୍ନାମୟ ଫଜ ଆଉ
ଭରପୂର ପାହାନ୍ତିର
ମହୁଆ ରୁବନ
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୃଙ୍ଗାରର
ପ୍ରଣୟ ଭବରୁ

ଦିନେ ବନ୍ଧୁକୁ ଏକ
ଅନାବୃତ ଆନୁସମର୍ପଣ ।

ତା ପରେ ଲେଡ଼ାହେଲେ
ସହସ୍ର ସହସ୍ର ବାର
ଯମଦଣ୍ଡ ଶ୍ରେଣୀବାକୁ
ମୋ ଅଂତର ରୁଜି...
ରୁଜି...
ଲକ୍ଷେଧର ରୁଜି...

॥ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ॥

ମୁଁ ଜାଣିଥିଲି...
ସବୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିନେ ମିଛ ହେବ

“ଘୋଡ଼ା ଦେବ
ହାତୀ ଦେବ
ସ୍ୱପ୍ନଫୁଲୀ କେତେ ରାତି ଦେବ
ତୋ ମଥାରେ ପାଟିଛତା ଦେବ
ପ୍ରିୟା ଲୋ
ତତେ ପ୍ରୀତି ଦେବ
ଭର ପ୍ରୀତି ଦେବ... ।”

ଜାଣିଥିଲି
ଅନ୍ୟ ଅନେକ୍ ଲୋକଙ୍କ ପରି
ତୁ ବି ଦିନେ
ପ୍ରଥମ ଭାଗୀଦାର ହେବୁ

ଏଇ କଅଁଳ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କର
ଅପମୃତ୍ୟୁର... ।

ବୋଧହୁଏ ସେଇଥିପାଇଁ
କେବେ ବି
ଆଉଜି ପଡ଼ିନଥିଲି...
ତୋର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିମାନଙ୍କ ଉପରେ ।
ଯଦିଓ...
ଶକ୍ତିଦୂର ଯାଏଁ
ତାଙ୍କ ହାତପରି ଚାଲିବାକୁ
ଖୁବ୍ ଭଲଲାଗିଥିଲା... !

ଜୀବନର ପ୍ରତିଟି ପାହାଚରେ
ଝୁଣି ପଡ଼ୁଥିବା
କ୍ଷତ ବିକ୍ଷତ ହେଉଥିବା
ନାଶଟିଏ ମୁଁ... !!
ମୋ ଠୁଁ କଣ
କେହି ବେଶୀ ଅନୁଭବିଛି
ଏଇ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିର ଆଦାତକୁ ? ?

ତଥାପି...
ମିଥ୍ୟାର...

ଛଳନାର ..
 ବିଶ୍ୱାସଭଙ୍ଗର...
 ମଥାରେ ପାଦ ଆସି ଥାଏ
 ଫମାଗତ...
 ଏ କେଉଁ ଶିଖରକୁ
 ଆରେହସ କରୁଲୁଛି ମୁଁ !

ଫେରି ରୁହଁଲେ
 କେତେ ତଳେ ରହିଛନ୍ତି ସବୁଏଁ
 ଫମଶି କେତେ ଦୁଃଖ
 କେତେ ଘୋଟ ଦିଶୁଛି ତୁ !!

॥ ଅକୃତଜ୍ଞ ॥

ଦେଖ୍...

ମୁଁ ତତେ ଦେଇଥିଲି

ଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟରୁ

ସ୍ବଚନ୍ଦ୍ର ଏକ ତୁ

ଏ ସମସ୍ତ ସମ୍ପର୍କରୁ

ଏକ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ପରିଚିତ

ତୋର ଏକାନ୍ତ ଅନ୍ତରଂଗ

ଏକ ଅନୁଭବର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗଳରେ

ତୋର ବିଶୁଦ୍ଧ ନିଜତ୍ବକୁ ଭରି

ମୁଁ ତତେ ଭେଟି ଦେଇଥିଲି ।

ପ୍ରତିଦାନର...

କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟ ଶା ନଥିଲା... ।

ମୁଁ ଖାଲି ଚହେଇ ଦେଇଥିଲି

ତୋର ସାମର୍ଥ୍ୟକୁ ।

ତୁ ଯେଉଁଠି ଛୁଇଁଦେଉଥିଲୁ

ମହକି ଉଠୁଥିଲା ଗଂଗାଶିଉଳି

ଯୁଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଦେଉଥିଲୁ
 ହସି ଦେଉଥିଲୁ
 କୁଆଁରୀ ଜନ୍ମ...
 ତୋ ଓଠ ଥରଲେ ହିଁ
 କଅଁଳା ଛୁଆ ପରି
 ଡେଇଁ ଡେଇଁଥିଲେ...
 କବିତାର ଯୋଗଜନ୍ମା ଶବ୍ଦସବୁ... ।

ଯେଉଁ ସିନ୍ଦୂର୍ଣ୍ଣକୁ...
 ଆଜିଯାଏଁ
 କଣିପାରି ନାହାନ୍ତି କେହି...
 ଅଯାଚିତ ଭାବେ
 ତାହାହିଁ କୁଡ଼େଇ ହେଇଯାଉଥିଲା
 ତୋର ପାଦତଳେ... ।

ତୋର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳାୟନକୁ
 କାତରରେ ଚାହିଁରହୁଥିଲେ
 ଈର୍ଷ୍ୟାର ସହସ୍ର ନୀଳତରୁ
 ଓର ଉଣୁଥିଲେ
 କେମିତି ଖସେଇଦେବେ ତୋତେ
 ଓ ତା ସହିତ
 ମୋତେ ବି... ।

ଅକୃତଜ୍ଞ...
 ବେଦମନ୍ତ୍ର, ଗାୟତ୍ରୀର...
 ବ୍ୟାଘ୍ର ଭିତରୁ
 ‘ସସେମିର’ର ପୁନରବୃତ୍ତିକୁ
 ଶେଷକୁ ତୁ
 ସମର୍ପିଦେଲୁ ତୋ ଜିହ୍ବାକୁ !!

ଦେଖ୍ ଦେଖ୍
 କାଳ କାଳରୁ
 ତାଙ୍କ ହାତ ଅପହଂଚ
 ମୋର ସଜ ଦେହରେ
 ସେମାନେ ଛୁଟିଦେଇ ପାରିଛନ୍ତି
 ମୋର ଏ କାଦୁଅ
 ଖାଲି ତୋତେ
 ବିଶ୍ୱାସ କରିଥିଲି ବୋଲି ସିନା ! !

॥ ଅସଂସ୍କାନ୍ତ ସ୍ପର୍ଶ ॥

କେଜାଣି କାହିଁକି
ତା'କୁ ଦେଖିଲେଇ...
ଫେରିଆସୁଥିଲା ମୋର ପିଲାଦିନ ।

ନଈବାଲରେ
ଜଡ଼ା ହୋଇ ଯାଉଥିଲା ଦେଉଳ
ସାରୁପସରେ
ଧରପଡୁଥିଲା ନାଲିକାଂକି
ଜିଭରେ ବୋଲି ହୋଇଯାଉଥିଲା
କଂଟେଇକୋଳିର ସୁଆଦ... ।
ଖେଳିଯାଆଁକଠୁଁ
ହାରିଯାଇ କଚଡ଼ାଖାଇ
ଆଂଠୁ ଛୁଡ଼େଇ
ବୋଉ କୋଳକୁ ଫେରିଲାପରି
ଭାରି ନିରାପଦ ମନେହେଉଥିଲା
ତା'ଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିର ଦିବ୍ବଳୟ... ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତକରେ...
 କେତେ ସହଜରେ
 ମୁଁ ଛୁଁ କରିଦେଉଥିଲି
 ମୋର ସମସ୍ତ ବଡ଼ପଣ
 ହସ କାଂବା କାଂଦରେ
 ଲଗାନ୍ ଦେବା
 ଦରକାର ନଥିଲା ଆଦୌ... ।
 ଏତେ ବର୍ଷ ଧରି
 ଛୁଞ୍ଚିଦେବା ଦାମୀ ଆସବାବପତ୍ର
 ସ୍ନାନ ଦିଶୁଥିଲେ
 ଦି'ଟା ସଢ଼େଇଠାରୁ... ।
 ସତେକ କୋଉଦିନର
 ଉପାସୀ ପେଟ
 ପୂରିଯାଉଥିଲା
 ଧୂଳିର ଭାତ
 ଦାସପତ୍ରର ଡିଆଣରେ... ।

ଅସ୍ତରହର ଅଳଙ୍କାରଠୁଁ
 ବଳି ଝଲମଲ କରୁଥିଲେ
 ସିନୁପତ୍ରର ପାଉଁଜି
 କଇଁନାଡ଼ର ହାର
 ଆଉ ଚାଳପତ୍ରର କଙ୍କଣ... ।
 ବ୍ୟାଙ୍କ୍ରେ ସାଇତା ଧନ

କି ତୁଳ୍ଲ ଦିଶୁଥିଲେ
 ଦାଂଡ଼ରୁ ସାଉଁଟା
 ମୁଁ ଏ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଗୋଡ଼
 ଆଉ ଗୋଲ୍ ଗୋଲ୍
 ଖପର ଆଗରେ... ।

ସତରେ...
 ସେ ଆସିଲା ମାତ୍ରେ
 ମନ ପୂରେଇ
 ମସରୁଲ୍ ହେବାର ବେଳଟିଏ
 ଆପେ ଆପେ ଚନ୍ଦ୍ରଟି ଉଠୁଥିଲା ।

ସମୁଦ୍ର ଲଂଘିବାର ସ୍ପର୍ଶ ନେଇ
 ଓଳିତଳ ବର୍ଷାରେ
 ଘସୁଥିଲା କାଗଜଖଣ୍ଡ...
 ପଛରେ ପଡ଼ିରହିଥିଲା
 ସଂସାରରେ ଚଳିବାକୁ ଲେଉଟା
 ଯେତେକ କପଟ ।
 ଖୁବ୍ ସାନପିଲାଟିଏ ପରି
 କି ନିଷ୍ଠାପ...
 ହାଲୁକା ଲଗୁଥିଲା ନିଜକୁ ମ !!

ମୁଁ ତ...
 କାକଳଟିଏ...
 କି ବାସ୍ନାଟିଏ...
 କି ଦୋରୁଣ୍ଡିଆ କଥାପଦେ
 ପାଲଟି ଯାଉଥିଲି...

ଏଥିରେ କୁହ ତ
 ସମସ୍ତେ କହିଲେ ବୋଲି
 ତା'କର ସେଇ
 ଅପୃଷ୍ଠାନ୍ତ ସ୍ପର୍ଶକୁ
 ମୁଁ କଣ
 ପାପ ବୋଲି
 ମାନ ପାରିଥାନ୍ତି ? ?

-

॥ ଦୁଇକଲ ॥

କେନ୍ଦ୍ର ପରୁରୁନଥିଲେ ମୋତେ
 ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ୍ୟ ପାରିଶ୍ର ଦୋଇ
 ନିଜସ୍ବ ଅନ୍ଧକାରରେ ପ୍ରମତ୍ତ
 ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ ଦୁଇକଲ
 ପ୍ରକଟ ସ୍ବଅରେ
 ପକ୍ଷଟିଏ ପରି
 ମଝିରେ ମୋର ଅନ୍ତର
 ଦୁହିତା...ଦୁଇ କଲକୁ ହିତା...

ଏ କଲରେ
 ଜନ୍ମ ପୂର୍ବରୁ ହିଁ...
 ମୃତ୍ୟୁ ମନାସୁଥିଲ ମୋର ମାଆ
 ଅଭିଶାପର ବୋହୂ ପରି
 ବଢ଼ୁଥିଲି ମୁଁ . ।

ମୋତେ ବାରଣ ଥିଲା
 ନିଜର ସଫା କଂଠରେ

କଥା କହିବାକୁ
 କୋମଳ ଇଚ୍ଛାର
 ବାଲି ଘରଟିଏ ତୋଳିବାକୁ
 ଅନାବିଷ୍ଣୁ
 କୌଣସି ଇପ୍ସିତ ପଥରେ
 ପାଦ ଥୋଇବାକୁ ।

ମୋ ବୟସ
 ବୟସ ତ ନୁହେଁ
 ସେ ଥିଲା ପିତୃକୂଳର
 ଭାଗ୍ୟଦାନ ଆକୁଳ ପ୍ରତୀକ୍ଷା
 ଅବାଞ୍ଛିତ ଦାୟିତ୍ବ
 ନଷ୍ଟ ପାଇବ କୁ...।

ଆଉ ସେ କୁଳ...
 କୌଣସି ଜଣେ ପୁରୁଷର
 ଜନ୍ମଗତ ପୁରୀ ବ୍ୟଙ୍ଗତ
 ଅନ୍ୟ କଣ ବା
 ପରିଚୟ ଥିଲା ସେଠି ମୋର ? ?

ଅନାୟାସରେ
 ନିଜି ଦେଇ ହେଉଥିବା

ଜିଲାଇ ଦେଇ ହେଉଥିବା
 ନଗଣ୍ୟ ଅସ୍ତିତ୍ବକୁ
 କାକୁସ୍ଥ ହୋଇ
 ସଞ୍ଚିତ ସଞ୍ଚିତ
 ମୁଁ ତୋଳି ଧରୁଥିଲି
 ମୋର ପତିକୂଳ...।

ଏମିତି ଏମିତି
 ସରିଯାଉଥିଲା ଜୀବନ
 ଆତ୍ମପରିଚିତର
 ଝଲମଲ ସବୁଜ ଦ୍ଵୀପଟିଏର
 ସ୍ଵପ୍ନ...
 କ୍ଷମଣ ଲଭିଯାଉଥିଲା ଆଖିରୁ
 ମଝିନକର ଭଉଁସ ଭିତରେ
 ବୁଡ଼ି ଯାଉଥିଲା ମୁଁ...।

ମୋର...
 ଅବରୁଦ୍ଧ ଆର୍ତ୍ତନାଦର
 ପ୍ରତିଧ୍ଵନିରେ
 ହୃଦୟ ଉଠୁଥିଲେ ଦୁଇକୂଳ
 ଦୁହିତା...ଦୁଇକୂଳକୁ...।

॥ ବିଦାୟ ॥

ଚରମ ଶୂନ୍ୟତାର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ହିଁ
ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପରି ତୁ ଉଦ୍‌ଘାଟିଥାଉ...।

କି ଅପୂର୍ବ
ସ୍ଥିର ଅଲୋକରେ
ଆଲୋକିତ କରିଦେଉ ମୋତେ
ମୋ ଗୁଣର ସମସ୍ତ ତମିସ୍ରା
କେଉଁ ଅନନ୍ତରାତ୍ମା ସ୍ପର୍ଶରେ
ମୋର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଜ୍ଞାତରେ
କେତେବେଳେ ପୋଛି ସାରିଥାଉ... ।

ମୁଁ ଆଖିଖୋଲିବା ପୂର୍ବରୁ
ବ୍ୟଥା ହ୍ରାସ ଆତ୍ମା ମୋର...
କେମିତି ମୁକୁଳି ପଡ଼ିଥାଏ
ଦିବ୍ୟ ବାସସ୍ଥଳ
ଶେଷ ଶତଦଳ ପରି...।

କେତେ ଦୁଃଖ ପାଇଲି ମୁଁ
 ଅଭିଯୋଗ ବାଢ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ
 ମୋ କଂପିତ ଅଧର ଉପରେ
 ତୋ ଅସର ଅଶ୍ରୁଧାର
 ପଡ଼ୁଥାଏ ଝରି...

ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସନ୍ଧ୍ୟାଟି ମୋର
 ତୋ ରୁଦ୍ଧ ସିଂହଦୁଆରେ
 ଭୁଲି ଅଂତାଳିବା ପାଇଁ
 ନଇଁ ପଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ
 ଫୁଲଦୋଳ ପରି ତୋର
 କୋଳରେ ତୁ
 ତୋଳି ନେଇଥାଉ...

ମୁଁ କଣ ଜାଣିନି...
 ମୋ ଗୁରୁତାଙ୍କର ଏଇ
 ସ୍ୱପ୍ନରେ ନୁହେଁ,
 ଆଖି ଦେଖୁଥିବା ଏଇ
 ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଇଂଡାରରେ ନୁହେଁ
 କଂକଣରେ ନୁହେଁ
 ମୋର ସିନ୍ଦୂରରେ ନୁହେଁ...

ଅନନ୍ୟ ମିଳନର ଏ
 ଦେଶରେ ରହିବା ପାଇଁ
 ଅନୁମତି ପସ ମିଳେ
 କେବଳ ସବୁସ୍ଥ ହାରି
 ନିଃସ୍ୱ ହେଲପରେ... ।

ପ୍ରୀତିର ରୂପସୀ ପଣେ
 ଦାଉ ଦାଉ ଜଳିବାକୁ ହେଲେ
 ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଏଇ
 ଜ୍ୱଳନକୁ ପିନ୍ଧିବାକୁ ହୁଏ
 ସମସ୍ତ ଆତ୍ମବଶକୁ
 ଅବାଞ୍ଛିତ ବୋଧପରି
 ଫିଙ୍ଗିଦେଲ ପରେ... ।

ମୁଁ କଣ ଜାଣିନି ପ୍ରିୟ
 ଚରଂତମା ପ୍ରିୟାଟିର
 ଯୋଗ୍ୟତା ନିହିତ ଆଏ
 ବାସ୍ତାୟିତ ଆଖିଟିରେ
 ଅଲଂଘ୍ୟ ସେ ଯମୁନାର
 ସେ ପାରିକୁ ଚାହିଁରହିବାରେ... ।

ମୋ ଭିତରେ...
 ଅଜ୍ଞାତ ଅଂତର ମୋର
 ସେଥିମାଞ୍ଚ ବୋଧହୁଏ ମାରୁଥାଏ
 ବାରଂବାର ମାଗି ଚାଲିଥାଏ
 ତୋତେ ନୁହେଁ...
 ତୋତେ ନୁହେଁ
 ବରଂ ତୋ ‘ବିଦାୟ’ ।

ଆତ୍ମାର ଆକାଶରେ
 ଉଦ୍‌ବେଳିତ ବେଦନାର
 ଶିଶିରକୁ ସ୍ଥିର ଗ୍ରହ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ।

ମାରୁଥାଏ ଅକୁଠିତ
 ଗୋପନ ଆଗ୍ରହେ
 ‘ବିଦାୟ’ର ଉଦ୍‌ଭାସରେ
 ଯୌବନ ଝଲସୁ ଥାଉ
 ପ୍ରଣୟ ଝଲସୁ ଥାଉ
 ଜୀବନ ଝଲସୁ ଥାଉ...
 ମରଣ ଝଲସୁ ଥାଉ... ।

॥ ରତୁଟିଏ... ରାତିଟିଏ ॥

କ'ଣ ହେଇଗଲା ସେଠୁଁ
ତୋତେ ଯଦି
ମୁଁ ଭଲ ପାଇଲି...
ତୁମ୍ଭେମାର ଗାତ ରୁଲୁ
ନଆଁ ରଡ଼ କରୁ
ନ ହୋଇଥିଲେ ବି
ଦିନ ରାତି, ତୋ ପାଇଁ
ମରିଲି ଜାଇଲି

କାହାର କଅଣ ଭାସିଗଲା
ଆଜିଯାଏଁ ପରିତ୍ୟକ୍ତ
ମୋ ହୃଦୟ ଅସିତ ଭୂଇଁରେ
ତୋରି ସୋହାଗର
କେଇମୁଠା ତଳି ନେଇ
ରତୁଟିଏ ପାଇଁ ଯଦି
ଯତନେ ରୋଇଲି...

କେହି ତ ଆଗରୁ ମତେ
 ଥରେ ହେଲେ ପଚାରି ନଥିଲେ
 “କାହିଁକି ତୋ ମୁହଁ ଏଡ଼େ
 ଶୁଖିଲା ଦିଶୁଛି
 ଦେହ କ’ଣ ଭଲଲଗୁନାଉ,
 ରକତକୁ ପାଣି କରି
 ରକ୍ତଦାନ ଖଟିଲା ପରେ ବି
 କେହି ତ ପାତ ଦେଇନି,
 ଗହଳ ମାଂଡ଼ିଆ ଶେତ ପରି
 କୋଳଟିଏ ଦିନେ
 ନିଝୁମ୍ ନଦରେ ଟିକେ
 ଯୋଉଁ ମୁଁ ପାରୁଥାନ୍ତି ଶୋଇ ।

ମନମାରି ବସିଥିଲେ
 ଚନ୍ଦ୍ରବୃକ୍ଷ ପଛପଟୁ ଆସି
 ନିଃସର୍ତ୍ତ ଅନୁରାଗରେ
 କେହି ତ ଦେଇନି ଥରେ
 ଥିରୁ କରି ମଥା ସାଉଁଲେଇ ।

ବରଂ

ଜୀବନ ଯୌବନ ମୋର ଚପୁଡ଼ି ଚପୁଡ଼ି

ପ୍ରତିଦିନ, ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
 ତାକୁଛି ମୁଁ ଆପଣାକୁ ଯେତିକି ଯେତିକି
 ମୋ ଚାରି ପାଖରେ ଏଇ
 ପ୍ରସାରିତ ଅସନ୍ନସ୍ଥ ଆଂଜୁଳାଙ୍କ ଭିଡ଼
 ଅତୁଣ୍ଡ ରହୁଛି ହାୟ ସେତିକି ସେତିକି ।

ନିମ୍ନଦୃଷ୍ଟି,
 ଭାରଦ୍ବାଜ ଆନନ୍ଦ ମସ୍ତକ
 ରଣଭାର ସହସ୍ର ଜନ୍ମର
 ଆହୁରି ସହସ୍ର ଜନ୍ମ ଯାଏଁ
 ଶୁଦ୍ଧିବାକୁ ପଡ଼ିବ ସତେ କି
 କ୍ଳାନ୍ତ ପାଦ
 ଅସହାୟ ପ୍ରାଣ
 ବାଟୋଇ ମୁଁ ନିହାତି ଏକାକୀ”
 ଜୀବନ-ମୃତ୍ୟୁର ଏଇ
 ପ୍ରାତଃସ୍ମିକ ସଙ୍କଟ ଭିତରେ,
 କମଳାୟ ତୋ ଶିଖଣ୍ଡ ଚାଲୁ
 ବାଟ ହୁଡ଼ାଇଲ ଯଦି
 ମୋତେ କେବେ ନିମିଷକ ପାଇଁ
 ଯଦି ଏଇ ଘୋଷର ପାଦରୁ ଥରେ
 ନୂପୁରର ଛନ୍ଦ ଝରିଗଲୁ
 ତୋ ମୂରଲୀ ସ୍ବନ ସାଥେ
 ତାଲ ଦେଇ ଦେଇ...
 ତାହାଲେ କାହିଁକି ଏତେ
 ଲୋକଙ୍କର ହାଡ଼ ଜଳିଯାଏ

?

କାହିଁକି ପାପ ପୁଣ୍ୟର
ରାଶି ରାଶି ଦିଅନ୍ତି ଦୁହାଇ...

କଣ ହେଇଗଲା ସେଠୁଁ
ମତେ କଲବଲ କରୁଥିବା
ସେତେ ସବୁ ସୁବଧା ଭୋଗୀଙ୍କ
ପାବନ ବୈକୁଣ୍ଠ ଛୁଡ଼ି
କେଉଁ ଏକ କୋରକିତ
କଦଂକ ମୂଳରେ
ମୁଁ ଯଦି ମୋ ଖୁସିରେ
ରାଖିଟିଏ.....
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଖେ ବଢ଼ାଇଲି... ।

॥ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ॥

ତୁମେ କିଛି ନଦେଲ ବୋଲି ନୁହେଁ
ତୁମକୁ କିଛି ଦେଇପାରିଲିନି ବୋଲି
ଗାଁନିରେ ବିକଳ ମୋର ସତ୍ତ୍ୱ... ।

ଆହା...
କେତେ ଅଳ୍ପ
ତୁମର ଆବଶ୍ୟକତା !!

ଅଥଚ...
କେତେ ବିପୁଳ
ମୋର ଦେବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ !
ତୁମେ ଲେଉଟୁଥିଲ ସଦା
ଆଜ୍ଞାକାଶ, ମନୋହାସ
ନବନାଟାଟିଏ...
ମୋ ଭିତରେ ଡେଉଁ ତୋଳୁଥିଲ
ସମୁଦ୍ର ଠାରୁ ଅଧିକ
ଗର୍ବର ନାଶଭ୍ର... ।

କେମିତି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ
 ରହିପାରିଥାନ୍ତି...
 କିଛି ବର୍ଷର ଯୌବନ
 କେତୋଟି ସଫଳ ଦେବାପରେ !

ତୁମର ଚିନ୍ତାକ୍ଷୟ
 ଦରକାର ମେଣ୍ଟିଯିବା ପରେ !

କେମିତି ଆଦରନେଇ ପାରିଥାନ୍ତି ?
 ମୋର ଅହରହ ସନ୍ଦର୍ଭ ଆତ୍ମାକୁ
 କାକୁସ୍ଥ ସତ୍ତ୍ୱକୁ... ?
 ବେଦନାର ମଥୁରା ସାଗର ଭେଦି
 ଚେତନାର ପଦ୍ମାଳୟ
 ମୋ ଅଗ୍ରେ ପ୍ରଜ୍ଞାସ ହେବାପରେ ?

ଅବାକ୍ ମୁଁ ଦେଖୁଥିଲି
 ମୁଁ ତ କିଛି ଭିନ୍ନ ନୁହେଁ
 ତୁମଠାରୁ... ।

ଆଦୌ ଆଖିଦୂଶିଆ ନୁହେଁ
ମୋର ବ୍ୟବଧାନ
ତୁମର ଦୋଷ ଦୁର୍ବଳତା
ଏବଂ ମହାନୁଭବତା ଠାରୁ... ।

ବେଶୀ କିଂବା କମ୍ ନୁହେଁ
ମୋର ଅଧିକାର
ତୁମର ପ୍ରତ୍ୟେକ
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିକାର ଠାରୁ... ।

ଦେଖୁଥିଲି ..
ସୃଷ୍ଟିର ନୂତନ ରୂପପାଇଁ
ସହଯୋଗୀ ହୋଇପାରେ
ମୋର ପ୍ରୀତି ଓ ବିଶ୍ୱାସ,
କିନ୍ତୁ...
ଆଦୌ ନିର୍ଭରଶୀଳ ନୁହେଁ
ଅସହାୟ ନୁହେଁ
ବରଂ ଯଥେଷ୍ଟ ବେଶୀ ସକ୍ଷମ
ମୋ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ
ତୁମର ଏ
ସ୍ୱାର୍ଥମୟ ଅଂଧ କୁପେ
ପଡ଼ିରହିବାକୁ

ମୁହଁ ମୁହଁ ଗୁଣ୍ଠିକାଣ୍ଡ କରି
ଗଢ଼ା ହୋଇଥିବା ଏକ
ପୁରୁଲିକା ଠାରୁ... ।

ଦେଖିଲି ଦେଖିଲି,
ସେତିକି ଦେଖିଲି
ସେତିକି ଚକିତ ହୋଇଲି ।

କାହାକୁ ବଞ୍ଚିତ କର ତୁମେ
ମୋତେ ?
ନା ନିଜକୁ ?

ଦେଖିଟିଏ, ଦାସୀଟିଏ କରି
ଅବରୁଦ୍ଧ କରି ମୋର
ମଉସୁମୀପୁଷ୍ପ ଗଢ଼ି
କେଡ଼େ ଛଟପଟ୍ ହୁଅ
ନିଜର ସେ ନିଃସଙ୍ଗ ସୃଷ୍ଟିରେ !!
ଶ୍ଵାସରୁଦ୍ଧ କରୁଥିବା
ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର
ମୁଣ୍ଡ ପରିମିତ
ଜୀର୍ଣ୍ଣ ବଳୟ ଭିତରେ...

ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୋଡ଼ରେ
 ଏ ସମସ୍ତ ବଳିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନ
 ପଳାୟନ କରିବାକୁ
 କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତୁମର !!
 କେଡ଼େ ଯତ୍ନଶୀଳ ତୁମେ
 କାତର ଦୁଃଖ ଏଇ
 ପୃଷ୍ଠଭଙ୍ଗଟିକୁ
 ପୌରୁଷର ଗୌରବ ଦେବାରେ !!

ଅଳକ୍ଷ୍ମୀରା ସୁରେଇ
 ତୁମର ସଞ୍ଚାର
 ସଂକଳିତ ଶାସ୍ତ୍ରବାଣୀ
 ସେଥିରେ ମୁହେଁ ବୋଲି ଜଳ ॥

ତାକୁ ହିଁ ବିକଳେ
 ଡୋକି ଡୋକି...
 କି ଆଗ୍ରହ !
 ବ୍ୟାଧିକୁ ଐତିହ୍ୟ ବୋଲି
 ଜାଣିଶୁଣି...
 ଭୁଲ୍ କରିବାରେ... ।

ଛାଡ଼ି...

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ, ସଂକ୍ଷିପ୍ତ

ବଂଚିତ ହୋଇ ରହିବା

ଯଦି ତୁମ ପରିଶିଳ୍ପ ।

ମୋର କିଛି କହିବାର ନାହିଁ !

ମୋର କିନ୍ତୁ

ବିରାଟ ଆରଂଭ ହେଲା

ଆଦ୍ୟ ଆଶାତର

ଭରପୂର ବର୍ଷା ପରି ଆଜି ! !

ପାର ଯଦି...

ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଭଲପାଇବାର,

ପ୍ରୀତିକୁ ଆତ୍ମୀୟ କରିବାର

ସାହସ ସଂଗ୍ରହ କରି ଆସ ।

ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଆକାଶ ତଳେ...

ଭିଜିଯାଅ ..

ଧୋଇ ପୋଛି

ସଫା ଆଉ ସୁସ୍ଥ ହୋଇଯାଅ

ସଂଭବନାମୟ ଏଇ

ପ୍ରାଣ ପ୍ରବାହରେ... ।

॥ ଭରବାହୀ ॥

ସକାଳୁ...ସଞ୍ଜ...
 ଫଜରୁ ସକାଳ...
 ଆଦ୍ୟ ଯୌବନରୁ ଶେଷ ଶଯ୍ୟା
 ଇହଜନ୍ମରୁ...ପରଜନ୍ମ ।

କାଂସରେ ଘଣାକାଠ
 ଆଖିରେ ଅଂସପୁଟୁଳି ବଧା
 ତେଲଘର ବଳଦଟିଏ
 ଘଣା ଚୁରିପଟେ
 ଘୁରୁଥାଏ...ଘୁରୁଥାଏ ।

କଳଙ୍କିଲଗା ଘଣାର
 କୈଁ କଟକଟ ସହ
 ପ୍ରାୟ ମିଶିଯାଉଥାଏ
 ତା ଜୀବନର ସୁର... ।

ଚାଲି ଶିଖିବା ଦିନରୁ
 ଘଣାକାଠ ସହ...
 ସେ କାଂଥେଇ ନେଇଛି
 ତେଲି ପରିବାରର ସମସ୍ତ ଘର ।

ମାଲିକର ଚକ୍‌କଣ ମୁଁହ
 ପିଲମାନଙ୍କର ପାଲିସ୍ ପାଦକୁ
 ଆଗକୁ ଆଗକୁ ନେବାପାଇଁ
 ସେ ଘେରୁଏ ବୁଲିଯାଇ
 ବାରଂବାର ଫେରିଆସିଛି
 ସେଇଠିକି...
 ଯେଉଁଠୁ ଆରଂଭ କରିଥିଲା
 ତାର ଯାତ୍ରା... ।

ମଝିରେ ମଝିରେ...
 ଦରଜ ଲଗୁଥିବା
 ଫଟା ଖୁରୁଟିମାନ...
 ଆପଣାକୁ ବିସ୍ମୃତ ହୋଇଛନ୍ତି
 ସେଇ ଅବିଶ୍ରାନ୍ତ ଘୃଣ୍ଣିତ ଭିତରେ ।

କେବେ କେବେ
 ତାର ଇଚ୍ଛାହୁଏ
 ଯେ, ସିଏ ଟିକେ ଅଟକିଯାଆନ୍ତା
 କ୍ଳାନ୍ତ ପିଠିରେ କାହା
 କଅଁଳ ହାତର
 ଥରେ ପରଶ ପାଆନ୍ତା...
 ଏକେଦିନ ସରିଗଲା...
 ଦିନେ ବି ତ ଖସିନାହିଁ କା'ନ୍ଧୁରୁ ଜ ଆଳି
 ଭା/ଭାଉଡ଼ଭର ସେ
 କା'ନ୍ଧରେ ଆଜି ଟିକେ
 ଉଷ୍ମ ଲୁହର ଟୋପେ ମଲମ ଲଗାନ୍ତା ..

ହେଲେ...
 ଦୃଢ଼କର ଆନମନା ହେବା ଭିତରେ ହିଁ
 ପିଠିରେ ପା'ଚଣ ବାଜେ ଭୁହାଇ ଭୁହାଇ
 ତା ଚାରିପାଖର କା'ଥ
 ତା ଆଖିର ଅଂଧକାର
 ତା କା'ନ୍ଧର ବୋହେଭର
 ସମସ୍ତେ ଦିଅନ୍ତି
 ତାର ଶ୍ବର୍ଗର ଦୁହାଇ... ।

ଏବେ ଆଉ ଅଶ୍ରୁ ନୁହେଁ
 ଘାବିଶ୍ୱାସ ନୁହେଁ
 ଉପେକ୍ଷାର ଅର୍ଦ୍ଧଶତ ଶତଟିଏ
 ନୀରବ ତା ସତ୍ତ୍ୱଟିକୁ
 ଯାଏ ଦୋହଲାଇ... ।
 ସବୁ ସହିନେବାର ସେ
 ଅହଂକାର ତଳେ
 ମୁଁଠାଏ ସୋରିଷ ପରି
 ଭାଗ୍ୟ ଆଉ ଭବିଷ୍ୟ
 ଯାଏ ପେଷି ହୋଇ...

॥ ଏଣୁଅ ॥

ସବୁ କଥାରେ
ମୁଁ ତ ଟୁଙ୍ଗାରୁଥିବା
ଏବଂ...
ପାଗ ଅନୁସାରେ
ରଙ୍ଗ ବଦଳାଉଥିବା
ଜୀବଟିର ନାଁ ଏଣୁଅ... ।

ପିଲ୍ଲଦିନେ...
ପଡ଼ିଶାଘର କାକୁଡ଼ିଭାଡ଼ିରୁ
କାକୁଡ଼ି ଚୋରା ବେଳେ...
କି ସଞ୍ଜ ସଞ୍ଜ...
ବାଡ଼ିରୁ ଜହ୍ନି ଫୁଲ
ତୋଳାବେଳେ...
ନିଇତି ତା ସହ ଦେଖା... ।

ସବ୍‌ଜାନ୍ତା ମହାପୁରୁଷ ପରି
ସବୁବେଳେ ଅନ୍ତଃସୂଚକ ଭାଷୀ

ନାଲି ଟୁଟୁ ଟୁଟୁ
ପୋହଳା ପରି ମୁଁଡ଼ ।

ଗଜୁରି ଆସୁଥିବା
କଷି ଜହ୍ନି କାକୁଡ଼ି
କି କଅଁଳ ଅଗିପସକୁ
ଟୁଂକୁଥିଲାବେଳେ
କେତେବେଳେ କୁସିତ
କେତେବେଳେ କୌତୁକିଆ
ଦିଶୁଥାଏ...
ସେ ମୋର ଆଖିକୁ... ।

କେମିତି କେଜାଣି...
ମଝିରେ ଅନେକ୍ ଦିନ
ପାଖୋର ହେଲୁ ପରେ...
ତା ସହ
ଦେଖାହେଲୁ ପୁଣି
ଆଜି ଏଇ ମଧ୍ୟବୟସରେ... ।

ଗଡ଼କାଲି ଦେଖିଥିଲି
ରୁଦ୍ରାକ୍ଷମାଳା ଶୋଭିତ
ଗୌରବ ରୂପକୁ ତାର

କେଉଁ ଏକ ଧର୍ମସତ୍ୟ
ଅଳଙ୍କୃତ କରିଥିବାବେଳେ ।

ଅ.ଜି ପୁଣି ଦେଖାହେଲା
ଝଗଡ଼ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି
ସାଙ୍ଗରେ ସୁନ୍ଦରୀ ଶ୍ରେଣୀ
ଯାଉଥିଲା ସିଏ ଏକ
ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଆତ୍ମାସାଜାରରେ ।

ପଛରୁ ଡାକିବ ବୋଲି
ହାତ ଉଠେଇଲା ବେଳେ
ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ବର୍ଗୀ ପଥରୁଣିଏ—
ନିଃସଙ୍କୋଚେ ପରମର୍ଶ ଦେଲା
ଏବେ ନୁହେଁ...
ସୁବିଧାରେ କାମ ହେବ
ସାହେବଙ୍କୁ ଭେଟ ଯଦି
ଅମୁକ ସେ ଶ୍ଳାଘା ହୋଟେଲ୍‌ର
ମଧୁଶାଳା ଠାରେ
ନିୟମିତ ଥାଆନ୍ତୁ ସେ ସେଠି
ରହି ବାର ପରେ... ।

ଅବାକ୍ ମୁଁ ଦେଖୁଥିଲି
ହରରଙ୍ଗୀ ଏଣୁ ଅର
ତଥାସ୍ତୁ ମୁଁ ଦ୍ଵାର ଠାଣି
ଭୟ ଘୃଣା ଏବଂ ବିସ୍ମୟରେ... ।

॥ ପ୍ରୀତିପ୍ରାଣ ॥

ଖାଲି...

କହିଦେଲେ ତ ହୃଦୟ...

ପଦେ ପଦେ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାକୁ ହୃଦୟ

ଇଏ ଏପରି ଏକ ସ୍ୱପନ... ।

ଆକାଶକୁ ରୁଣ୍ଡେଇ

ଗଢ଼ିବାକୁ ହୃଦୟ ଦେବବ୍ରହ୍ମ

ଆତ୍ମାର ଗତାଗତକୁ

ପଞ୍ଜୁରୁ ମୁଁ କି କରି

ମେଲିଦେବାକୁ ହୃଦୟ

ନିଜର ସିକାଲର ସତ୍ତା...

ଏବଂ ତା ଠାରୁ

ଆହୁରି ଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ... ।

ସର୍ବଶେଷେ ତା

ଓ ଅବିଚଳ ନିଷ୍ଠା ଦେଇ

ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ହୁଏ ଅଧିକାର
 ଶ୍ଳାପନା କରିବାକୁ ପଡ଼େ
 ସେହର...
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟର...
 ଏକ ଦିଗ୍‌ବୋସ୍ ପରିଭ୍ରଷା... ।

ଦିନଶଃ ପାଦତଳୁଁ
 ଖସିଯାଉଥିବା ମାଟିକୁ
 ଖସିବାକୁ ଛାଡ଼ିଦେଇ
 ଏକ ଶୂନ୍ୟମଂଡଳରେ ହିଁ
 ସଂଭଳିବାକୁ ହୋଇଥାଏ
 ଆପଣାର ସ୍ଥିତି...
 ତଥାପି ଖସିଯାଉଥାଏ ପ୍ରୀତି ॥

(କଷି କଷାଇ ଧନ ଦେଇ
 ନୋହିଲେ ବାହୁଡ଼ାଇ ଦେଇ)
 ତାକୁ ପରଖି ଦେଖିବାକୁ ହୁଏ
 ପ୍ରତିଟି ନିଶ୍ଚାସକୁ... ।

ଶୂନ୍ୟରୁ ଆସି...
 ଶୂନ୍ୟରେ ମିଳାଇଯିବାକୁ ବସିଥିବା
 ଅପୂର୍ବ ସଂସ୍କୃତିର

ଗୋଟି ଗୋଟି ସ୍ମୃତନ
 ନାମସ୍ଥାନ ଅନୁରାଗରେ
 କେତେବାର ସ୍ମୃତି ହୋଇପାରୁଛି
 ତାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ହୁଏ
 କାନ ଡେରି... ।

ଅସହାୟ ମମତା...
 କି
 ଅଂଧ ଆବେଗରେ ନୁହେଁ
 ତପସ୍ୟାର...
 ଶାଣିତ ଯନ୍ତ୍ରଣାଳତାରେ
 ବଚରହିଥାଏ ପ୍ରୀତି ।

ତଳଝୁରୁ ଶ୍ଵାସାର
 କି
 ନକ୍ଷତ୍ର ଜ୍ୟୋତି ପରି
 ସେ ବାରଂବାର
 ଅଲଗା କରିନେଉଥାଏ
 ନିଜକୁ...
 ବାସନାର ରକ୍ତମାଂସ
 ଏବଂ
 ବୈରାଗ୍ୟର ଅଂଧକାରଠାରୁ ।

॥ ଆକାଶ-ସମୁଦ୍ର-ଫୁଲବନ ॥

ଆକାଶେ...
 ଏ ସମୁଦ୍ର...
 ସମୁଦ୍ର ହୋଇ ରହିଛି ବୋଲି,
 ଆକାଶ ..
 ଆକାଶ ହୋଇ ରହିଛି ବୋଲି,
 ମେଘ...
 ମେଘ ବ୍ୟତୀତ
 କିଏ ଫୁଲ...
 ଫୁଲ ବ୍ୟତୀତ
 ଅନ୍ୟ କିଛି ହୋଇଯାଇନାହିଁ ବୋଲି,
 ନିୟମିତ ଭାବେ
 ଅଶିଶ ଓ ଫଗୁଣ
 ପୃଥିବୀରେ ପାଦ ରଖୁଛନ୍ତି ବୋଲି,
 ତୁ
 ‘ତୁ’ ହୋଇ ରହିବାର...
 ଓ, ମୁଁ
 ‘ମୁଁ’ ହୋଇ ରହିବାର
 ବିରଳ ଲଗୁଛି
 କେବେ କେବେ ଧରଣକୁ ହାତରେ... ।

ବିଶ୍ୱାସ ହେଉଛି
 ଗଂଗାତୀର ପୁଲର ପାଖୁଡ଼ାରେ
 ଆମେ ପୁଣି ତୋଳି ପାରିବା ଘରଟିଏ
 ହଳଦୀବସନ୍ତର ରଙ୍ଗରେ
 ଆମେ ପୁଣି ରଂଗେଇଦେବା କାଂଥ
 ବଉଳ ବାସ୍ନାରେ...
 ମହକୁୟା ଆଂବଡ଼ାଳରେ
 ପୁଣି ଗାଈଠିବ କୋଇଲି
 ଆମ ଗୃହପ୍ରବେଶର
 ମଙ୍ଗଳଗୀତ...

କେଜାଣି...
 କେତେଦିନ ତଳେ...
 ଆମେ ଗୁଡ଼ିଆସିଲେ ଏସବୁ
 ଏବେ ଦେଖାହେଲେ...
 ଉଛୁଳି ଉଠୁଥିବା
 ଦୀର୍ଘ ଶ୍ୱାସର ଗୁଡ଼ି
 ବାରଂବାର
 ଚହଲିଯାଉଥିବା ଆଖି
 ଆଉ...
 ଝୁରିହେଉଥିବା ସ୍ମରନକୁ
 ସଞ୍ଜକୁ ସଞ୍ଜକୁ
 ବେଳ ଗଢ଼ିଯାଇଥାଏ ।

ଘୁଣ୍ଟିଆ ବାଉଁଶ ପରି
 ଘାଣ୍ଟିପଡ଼ିଥାଏ
 ସମର୍ଥ ମଣିଷର ଅଭିମାନ,
 ନିଜକୁ ନିଜେ ଠକିବାର
 ସମସ୍ତ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା
 ଧରନ୍ତୁଯାଉଥାଏ ନିଜ ପାଖରେ ।

ଆପଣାକୁ ଦୟା କରିବା ବ୍ୟଙ୍ଗତ
 ଆଉ କଣ ବା ଅନୁଭବ କରିହୁଏ
 ଏତେବେଳେ ?

କିଠୁ
 ନିଜ ନିଜ ଦୁଃଖକୁ
 ଲୁଚାଇ ରଖିବାର
 ଉଦ୍ୟମ କଲବେଳେ ହିଁ,
 ଆହୁରରେ
 ପାଟିପଡ଼ୁଥିବା ହୃଦୟକୁ
 ମୁଠାଇ ଧରିଲବେଳେ ହିଁ,
 ଆକାଶ-ସମୁଦ୍ର-ଓ ଫୁଲବନ
 ସମସ୍ତେ ଏକସ୍ୱରରେ କହିଉଠନ୍ତି
 ଭୟ ନାହିଁ...
 ଆମେ ଅଛୁଁ;

ଏବଂ ତୁମ ଦୁଃଖ ସହ
ସାମିଲ୍ ହୋଇ ଆମେ ରହିଥିବୁ
ତୁମ ଛତି
ଏମିତି ଥରୁଥିବାଯାଏ...

●

॥ ପ୍ରେମିକ ॥

ନିଜକୁ
 ଅସମାପ୍ତ ଘୋଷଣା କଲମାତ୍ରେ ହିଁ...
 ସହଜ ବାଟଟି ମିଳିଯାଏ...
 ସତ୍ୟକୁ ଠକିଦେଇ
 ସୁବିଧାକୁ ଆଦର ନେବାର... ।

ବେଶୀ କିଛି ନୁହେଁ
 ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀ ମନ୍ତ୍ର ପଦେ
 ଦୁଇଟୋପା କୁନ୍ଦୁର ଆଖିର ପାଣି
 ଏବଂ ଅଳ୍ପ ଆତ୍ମପ୍ରବଞ୍ଚନା
 ଏତିକି ପାଥେୟ ଢେର
 ସ୍ୱାର୍ଥର...
 ଚକ୍ରକଣ ରାଜବଞ୍ଚାରେ
 ଲଗାମ୍ ଶୂନ ଘୋଡ଼ା ଝୁପଟାଇ
 ପ୍ରେମର ମଂଦିରଠାରୁ
 ଦୂରକୁ ଯିବାର... ।

× × ×

ଅପହଂର ଶିଖରୀରେ
 ସଙ୍ଗର ପୂଜାବେଦୀ
 ପୀରତର ଦିଅଁ... ।
 ସତତ ଆରୋହଣେ
 ସ୍ବର୍ଗ ତହିଁ
 ଏକମାତ୍ର ଅର୍ଥ୍ୟ ଗ୍ରହଣୀୟ — ।

ଖଣ୍ଡାଧାରଠାରୁ ଖଣ୍ଡିତ
 କଣ୍ଠକତ ଦୁରଗମ୍ୟ ପଥ,
 କାଂଧରେ ପଥରକୋଝ
 ଶୀର୍ଷକୁ ଛୁଇଁବାର
 ଅକୁଂଠିତ ଆବେଗରେ
 ଆତ୍ମନିଷ୍ଠ, ଉଦ୍‌ୟୁକ୍ତିତ ମୁହ ।

ନମ୍ନ ଦେଶେ...
 କୋଳାହଳ,
 ତାଳିମାଡ଼...,
 ରେ-ରେକାର-ଟିକି-କାର,
 ଅବିରତ ପ୍ରଲୋଭନ,

ସୁନ୍ଦର ଓ କଳସ,
ଧନ-ମାନ-ଏବଂ ସିଂହାସନ ।

ଏ ସମସ୍ତ ପଛକରି
ତୁଚ୍ଛ କରି...
ଜୀବନକୁ ଆଂଜୁଳାରେ ଧରି
ହମାରତ ଉଠିଥାଏ
ଉଦ୍ଧୃତକୁ ଉଦ୍ଧୃତକୁ
ଏପରି ପ୍ରେମିକ କାହିଁ କହ— ?

ଆଜିକାଲି...
ଅନେକ୍ ଥର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ
କୌଣସି ମଂଚ ଉପରେ
ଉଚ୍ଚତମ ଶିଖର
ଚମକାର ଚନ୍ଦ୍ର ଅଂକାୟବା
ସିନ୍ଦୂର ଟାଣିଦେଇ
ସୌଖୀନ୍ କଳାକାରର
ନିଖୁଣ ପ୍ରେମିକ ଅଭିନୟ ।

॥ ନିତ୍ୟରାସ ॥

ଆହୁରି ବାକିଥାଏ ମୋ ଦେହରେ
ତୋର ନିବିଡ଼ ଆଶ୍ଳେଷର ଉତ୍ତପ୍ତ...

ତୋ ଚଳଣିକୁ...
ଟେକି ହୋଇ ଚାହିଁଥିବା
ମୋର ମୁକୁଳା ଗଳାରେ
ଦାଉ ଦାଉ ଜଳୁଥାଏ
ତୋ ସୋହାଗର ରକ୍ତମା...
ଛୁତିରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଥାଏ ସ୍ମରନ
ରକ୍ତମୁଗ୍ଧ ମାହେନ୍ଦ୍ର ବେଳାର...
ଫିଟିଯାଇଥିବା ଗନ୍ଧ
ଅସଙ୍ଗତା ଶେଯର
ଚେତନା ଫେରି ନଥାଏ...
ଅଥବା ସେମାନେ କହୁଥାନ୍ତି
ତୁ କାଳେ ଚାଲିଗଲୁଣି ମଥୁରାକୁ
କେବେଠୁ... ।

ଗୋଟିଏ ପାପୁଲରେ କଳଂକ
 ଅନ୍ୟ ପାପୁଲରେ ପରମାର୍ଥ
 କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ
 ପ୍ରତିଦିନ ମୋ ଆଂଜୁଳୀରେ
 ଜନ୍ମାନ୍ତର ଘଟୁଥାଏ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତାର
 ନାଁକୁ ଖାଲି
 ଗୋପବାଂଞ୍ଚ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ...।

କଣ ଦରକାର ଆଉ
 କାହା ସାଙ୍ଗେ ସମ୍ପର୍କ ରଖିବା...
 କାହାର ଅହା...ଆହା...
 ଅବା ଛୁ — ଛୁକାରକୁ
 କାନ ଦେବା...।
 କଣ ଦରକାର...
 କୁଞ୍ଜବନରୁ — ଘରକୁ ଫେରିବା ??

ମୁଁ ଜାଣିଛି
 ତୋର ଏଇ
 ଉପରଠାଉରିଆ ରଜପଣ ଭିତରୁ
 ପ୍ରତି ରାତିରେ ଛଟପଟ ହୋଇ
 ଫିଟିଆସିବୁ ତୁ...।

ଦୁଇକୂଳ ଖାଉଥିବା ନଈକୁ
 ଏକାଠିହାକେ ପହଞ୍ଚି
 ପାରି ହୋଇଯିବୁ...।
 ତୁଚ୍ଛା ଗଉଡ଼ି ଟୋକାଟାଏ ପରି
 କୁଡ଼ କୁଡ଼ କରି
 ମତେ ଉଠେଇ ଦବୁ ନିଦରୁ ...।

ପାଦରେ ଠେଲିଦେଲେ ବି
 ନିଉଛୁଳି ହୋଇ ମାଗୁଥିବୁ
 ସରଟିକେ...ଲଢ଼ୁଣୀଟିକେ
 କେହି କୁଆଡ଼େ ନଥିବେ ସେତେବେଳେ
 ବାଉଁଳାରେ
 ତୁ ମୋର ମାଲ କସ୍ତା
 ମୁଁ ତୋର ପୀତପଟ
 ପିଂଧିପକଉଥିବା...।

ତା ପରେ ଦିନ ସାରା
 ମୋ ଆଖିପତା
 ଭରି ଭରି
 ଅଳସ ଭୃଷ୍ଟିରେ...
 ତୁ ବି

ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇପଡ଼ୁଥିବୁ
ସିଂହାସନରେ...।

ଦୁହେଁ ମିଶି
ଅନବରତ ଗଢ଼ିରୁଳିଥିବା ମୁହୂର୍ତ୍ତ
କେବେ ଦିନ ଯାଇ ରାତି ହେବ
ପୁଣି ସମସ୍ତେ ଶୋଇପଡ଼ିବେ ..
ନିଦରେ...।

॥ ଅସଙ୍ଗୀ ॥

ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ହିଁ ଯଥେଷ୍ଟ
 ତୁମର ଏ
 ଅଶଂଘ ଆଧିପତ୍ୟର ସ୍ୱସାରରେ
 ମୋତେ ଜାଳଦେବା ପାଇଁ...

କେତେ ବୁଦ୍ଧି
 କେତେ ଦୂରଦୃଷ୍ଟି...
 କେତେ କୌଶଳରେ ତିଆରି
 ଏଇ ଶବ୍ଦଟି
 କେବଳ ମୋ ପାଇଁ
 କେବଳ ମୋ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
 ତୁମ ଅଭିଧାନେ ଯେଣୁ
 ଏ ଶବ୍ଦର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ନାହିଁ...

ଫର ଫର ଧୋବଲୁଗାଟିରେ
 ପର ନଦୀମାର ଛୁଟା —

ଆହୁରି ଅସନା ଦିଶେ
ଏ ଶବ୍ଦଟି
ନାଁ ସାଥୀରେ ଯୋଡ଼ିହୋଇଗଲେ ।

ଅଥଚ
କେଉଁ ମହକରେ ଘାରିହୋଇ
କି ଉଛନ୍ନ ଆଗ୍ରହରେ
ଦିବ୍‌ଦିବର ବାୟୁ
ବୋହି ନେଇଥାନ୍ତି ଏଇ ଶବ୍ଦଟିକୁ
ଦେଶ...ଦେଶାନ୍ତର,
କେଉଁ ଗୋପନ କୋଣରୁ
ଥରେ ତା ସଂଧାନ ପାଇଗଲେ...।

ଲଭରୂପ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ
ଅନ୍ତରେ ଅନ୍ତରେ ଝଡ଼ି
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱାର... କୌତୁହଳର
ଲଗାମ୍‌ଲଗ ପ୍ରବୃତ୍ତିର
ଅସୂୟାର...
କୁସାରଟେନାର...
ଅସଂଯତ ..ଆଦମ ଛଙ୍କାର
ଏ ଶବ୍ଦଟି ବିସ୍ଫୋରିତ ହେଲେ...।

ଶବ୍ଦଟିଏ...

ଖାଲି ଶବ୍ଦଟିଏ

କି ଉଚ୍ଚଟି ମାଳବସ

ତିକ୍ତତାର ଚରମ ନିର୍ଯ୍ୟାସ

ଏ ସବୁ ଏକାଠି କରି

କିଏ ତାକୁ କରିଛି ତିଆରି ।

ବିଷାକ୍ତ ଧାସରେ ତାର

ଝାଉଁଳ ପଡ଼ିଛି କେତେ

ସତେଜ ଫୁଲର ସେତ

ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଶବ୍ଦ ଶବ୍ଦ

ସୁନାମୁଖୀ ଫସଲ କିଆରୀ ।

ଜ୍ୱାଳାମୁଖୀ ପରି ଏଇ

ଶବ୍ଦଠାରୁ...

କେବେ ବେଶ୍ ଶୀତଳ ଲାଗିଛି

ହୃଦ୍ ହୃଦ୍ ଜଳୁଥିବା

ଲଲେଲଲ୍ 'ସଙ୍ଗ'ର ତୁନୁ ।

ଏ ଶବ୍ଦର
 ଦିବ୍ୟ ରୂପଟିକୁ
 ଖୋଜି ଖୋଜି ପାଇଥିଲି
 କେବଳ ମୁଁ ଥରେ...
 କାହିଁ କେଉଁ ଦ୍ଵାପର ଯୁଗରେ...।

କାଳକ୍ରୁଟ ରଂଗର ଏ
 ଶବ୍ଦଟି ବଦଳିଥିଲା
 ସମୁଦ୍ର ରଂଗର ଶାଢ଼ୀ
 ଇଂରାଜୀମଣି ହାର
 ମଜୁତ ରୁଡ଼ରେ...।

ବିମଣ୍ଡିତ ନାଶଟିର
 କାଶେଥିଲା...
 ଶତକ୍ଷିପ୍ତ ମୃଣ୍ମୟୀ କଳସୀ
 ଟୋପାଏ ବି ଅବାଂଛୁତ
 ଜଳ ଝରି ପଡ଼େନାହିଁ ତଳେ...।

ବସେର ଆଖିରେ ଥିଲା
ମାଲ ଆକାଶର ଦୁଃଖ
ବ୍ୟାପ୍ତି ଆକାଶର—।

ବୋଧହୁଏ କେବେ କେବେ
ମାଲକଂଠୀ ନାଶୁକାକୁ
ମିଳିଥାଏ...
ସମୁଦ୍ରକୁ ମାପିବାର
ଆକାଶକୁ ଛୁଇଁବାର
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର... ।

॥ କିଶୋର ପ୍ରେମିକ ମୋର... ॥

କବିତାର ରତ୍ନ ଯେବେ
 ଅଶିଶ ଅଶିଶ ମୋତେ ଲାଗେ
 ଆଖି ବୁଜିଦେଲେ ଯେବେ
 ଝଙ୍କାର ରୂପାନ୍ତର ଘଟେ
 ଚହଟି ଚହଟି ଯାଏ
 ଶେଫାଳୀ ମହକ,
 ମୁଁ ଠିକ୍ ଜାଣିପାରେ
 ଆଉ ଟିକେ ପରେ
 ଯା' ପାଦ ଶବ୍ଦ ଶୁଭିବ
 ସିଏ ମୋର କିଶୋର ପ୍ରେମିକ ।

ଏଇ ଟିକିକ ଆଗରୁ
 କ୍ଳାନ୍ତ ଓ ଅବସାଦରେ
 ପ୍ରବ୍ୟ ହୋଇଯାଇଥିବା ଛାତି
 କି ଅପୂର୍ବ ଆହ୍ଲାଦରେ
 ଢେଉ ଉଛୁଳାଏ... ।

ପୋଷର ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା
 ହସି ଦେଇ ଛନଛନ ସବୁଜ ପତ୍ରରେ
 ଯୁଗମତ୍
 ପାରିଜାତ ଓ ଅମୃତ
 ପୁଟାଏ-ଫଳାଏ ।

ଘାଟ ପାରି ହେବା ପାଇଁ
 ଉଚ୍ଛ୍ଵସିତ ଆଖି ଟେକି
 ଚାହିଁଥିବାବେଳେ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବୋଇତ ଧରି
 ହଠାତ୍ ପହଞ୍ଚିଯାଏ
 ସେଇ ଯେଉଁ ଚପଳ ନାବିକ
 ମୁଁ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନିଛି ତାକୁ
 ଆଉ କିଏ ନୁହେଁ ସେ ତ
 ସିଏ ମୋର କିଶୋର ପ୍ରେମିକ ।

ଯାହାକୁ ପାଖରେ ଦେଖି
 କଥା କହି ହୁଏ ନାହିଁ
 ପାଖୁଡ଼ା ପାଖୁଡ଼ା ହୋଇ
 ଶବ୍ଦ ସବୁ ପୁଟିଉଠେ

ଦେହସାର
କୋରକତ କଦମ୍ବ ଠାଣିରେ ।

ନବିଡ଼ ସ୍ପର୍ଶର ମଧୁ
ତାକୁ ତାକୁ ସେ ନୈବେଦ୍ୟ
ତୋଳି ନେଉଥାଏ ଯିଏ
ସ୍ମୃତ ଓଠ, ବାଙ୍କ ଗୁଠିଠାଣିରେ ।

କେଶର କୁଞ୍ଜରେ ଧୀରେ
ଅଧରେ ଅଧର ଥାପି
ଭୁଜେ ଭୁଜ
ପାଦେ ପାଦ ଛୁଇଁ
ଆତ୍ମାର ସ୍ବାକ୍ଷର ଲେଖେ
ମୋ ଚନ୍ଦ୍ରରେ
ସେଇ ଯେଉଁ ଦକ୍ଷିଣ ନାୟକ
ସେଇ ତ ମୋ କିଶୋର ପ୍ରେମିକ ।

ଜଟିଳା ଜଞ୍ଜାଳ
ଆଉ କୁଟୀଳାର କଟାଳ ଭିତରେ
ମୁଁ ତାକୁ ଅଘେଷା କରି ବସେ ।

ଯୁଗ ପରେ ଯୁଗ ବିଭୁଥାଏ
 ତା' ଶ୍ୟାମଳ ଶରୀରର
 ଛାଇ ପଡ଼ିଗଲେ
 ଲୋଳିତ ମୋ ଅଙ୍ଗ ରେଖା
 ଧୂସର କବରୀ
 ଥରେ ନୁହେଁ ବାରଂବାର
 ବିଜୁଳି ଛଟକ ଏବଂ
 ବର୍ଷଣୋନ୍ମୁଖ ଆସାଡ଼ର
 ମେଘ ପରି ଦିଶେ... ।

କେବେ କିଛି ମାଗେ ନାହିଁ
 କେବେ କିଛି ଦିଏ ନାହିଁ
 ଖାଲି ଟିପ ଛୁଇଁଲେ ତ
 ସବୁ ସମର୍ପଣର
 ଲଗୁଛି ଏ ଆସେ ଅନାୟାସେ ।

ସମସ୍ତ ସୀମାବଦ୍ଧତା
 ସନ୍ଧିସ୍ତ ଏ ପରିଚୟ
 ସଙ୍କୋଚ ସଂଶୟ
 ବୃଥା ପ୍ରମାଣିତ କରି

ଅକସ୍ମାତ୍ ଖସିପଡ଼େ
 ଗନ୍ତବ୍ଧରେ ସପ୍ତସିନ୍ଧୁ
 ପାଇବାର ସୁଖ ।

ମୋ ଲୁହର ବର୍ଷାରେ
 ସ୍ପଷ୍ଟ ଦିଶେ ମୁହଁ ତା'ର
 ସିଏ ମୋର କଣୋର ପ୍ରେମିକ ।

॥ କବିତା ॥

ଆଞ୍ଜଳରେ...
 ଆଞ୍ଜଳେ ସମୁଦ୍ର...
 ତା ଭିତରେ...
 ପାପୁଲିଏ ପୋଡ଼ଳାର ଦ୍ରୀପ...
 ସେଇ ଦ୍ରୀପରେ
 ଟିପେ ହେବ ଶିଉଳର ଘର...
 ସେ ଘର ଭିତରେ ଥାଇ
 ଅଧା ଲୁଚି... ଅଧା ଦିଶୁଥାଏ
 ଆଖି ତାର ପରି କୁନି
 କବିତାର ମୁକ୍ତାଟିଏ
 ଧୋବ ଫର ଫର... ।

ଏଡ଼ିକ ଟିକିଏ ଚଜ
 ତା ଉପରେ ସଉଁଙ୍କ ନଜର ।

ସିଏ କାଳେ ଛୁଇଁଦେଲେ
 ପଲ୍ଲବିତ କୁସୁମିତ
 ହୋଇଯିବେ ଯେତେ ମୃତ ତରୁ
 ଦିଗନ୍ତ ମରୁଭୂମି
 ପାଲଟିବ ଶ୍ୟାମଳ କେଦାର ।

ଟିକଏ ଖର୍ଯ୍ୟକ୍ ଛଟା ତାର
 ଡାକ ଆଖିପାରେ ପୁଣି
 ମହା ପ୍ରଳୟକୁ...
 ଶ୍ରୀଗିରୁର ସମତୁଲ
 କରଦେଇ ପାରେ...
 ଶୋଷଣର ଅଂଧ କାରାଗାର ।

ମୁଁ ତ ଜାଣେନା ଏତେ କଥା,
 ଅକାଳେ ସକାଳେ କେବେ
 ଆପଣା ଲୁହକୁ
 ଆପଣା ଆଂଜୁଳୀରେ ଭରି
 ବ୍ୟଥାଦର୍ପ ନଜ ମୁଁହଟିକୁ
 ଧୋଇବାକୁ ଯାଏ ଯେତେଥର—

ଶିଉଳିର କାଂଥ ଚକ୍ର
ପାଦ ଚପି ଚପି ଆସି
ସେ ମତେ ଛୁଇଁଯାଇଛି
କେବେ ଚାନ୍ଦନର ବାସ୍ନା,
କେବେ ପ୍ରାଣପର ଶିଖା,
କେବେ ଶଙ୍ଖ/ଘଣ୍ଟା ଧ୍ବନି,
ଅବା କେବେ
କୈବଲ୍ୟର ସ୍ବାଦୁ ପରି
ସେତେ ଥର...
ପ୍ରାୟ ସେତେ ଥର... ।

